

Panorama Tczewa

NR 7/410 • SIERPIEŃ 2026

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY
SAMORZĄDU MIASTA TCZEWA

TCZEW MA MISTRZÓW ŚWIATA

HARCERSKA ORKIESTRA DĘTA IM. STANISŁAWA MONIUSZKI Z TCZEWA ODNIOŚŁA HISTORYCZNY SUKCES PODCZAS MISTRZOSTW ŚWIATA WAMSB W PUEBLA W MEKSYKU. ZESPÓŁ ZDOBYŁ DWA TYTUŁY MISTRZA ŚWIATA – W KATEGORIACH KONCERT OPEN I SHOW CAMP – ORAZ TYTUŁ WICEMISTRZA ŚWIATA W PARADZIE MARSZOWEJ. INDYWIDUALNE WYRÓŻNIENIE TRAFIŁO DO TRĘBACZA JAKUBA LIEBRECHTA, KTÓRY ZWYCIĘŻYŁ W KONKURENCJI FACE TO FACE.

2-3 Aktualności

4-5 Samorząd

6-7 Inwestycje

8 Środowisko

9 Kultura

10 Historia

11-14 Poradnik bezpieczeństwa

18 Seniorzy

19 Historia

20-24 Wydarzenia

„Pro Domo Trsoviensi” – zgłosz kandydata

Do 30 września na ręce przewodniczącego Rady Miejskiej można kierować wnioski o przyznanie Medalu „Pro Domo Trsoviensi”. Jest to wyróżnienie przyznawane przez Radę Miejską za znaczące zasługi dla Tczewa i jego mieszkańców.

Medal można przyznawać za działalność naukową, gospodarczą, społeczną, kulturalną i sportową oraz inne osiągnięcia promocyjne, przydające miastu splendoru lub wyraźne korzyści mieszkańcom. Może być przyznawany mieszkańcom miasta oraz osobom spoza Tczewa.

Kandydatów do wyróżnienia zgłaszają instytucje, organizacje, zakłady pracy i inne formalnoprawne zbiorowości oraz grupy składające się z co najmniej 30 mieszkańców Tczewa.

Do wniosku należy dołączyć szczegółowe uzasadnienie. Złożone wnioski trafiają do przewodniczącego Rady Miejskiej, który konsultuje wnioski z zespołem złożonym z przewodniczących klubów radnych. Pozytywnie zaopiniowane wnioski kierowane są do komisji merytorycznej przedmiotu działalności kandydata. Wnioski pozytywnie zaopiniowane przez komisję merytoryczną, kierowane są do Kapituły Medalu „Pro Domo Trsoviensi”. W przypadku pozytywnej decyzji, przygotowywany jest projekt uchwały, który następnie trafia pod obrady Rady Miejskiej. W danym roku kalendarzowym mogą być nadane nie więcej niż 3 medale, chyba że istnieją szczególnie ku temu powody. Dniem wręczenia medalu jest Dzień Tczewa, przypadający 30 stycznia.

M.M.

Służyła w Tczewie, teraz trafi do strażaków z Kolonii Ostrowickiej

Ochotnicza Straż Pożarna w Kolonii Ostrowickiej otrzymała łódź ratunkową, użytą do tej pory przez OSP w Tczewie. Umowę darowizny w tej sprawie podpisali zastępca prezydenta Tczewa Andrzej Gockowski oraz prezes OSP w Kolonii Ostrowickiej Adam Elert. – Darowizna to przykład dobrej współpracy między samorządami

mi oraz jednostkami OSP. Choć łódź nie jest nowa i wymaga pewnych napraw, z pewnością jeszcze długo będzie służyła zaprzyjaźnionej jednostce OSP – do prowadzenia działań ratowniczych, przeciwpowodziowych, poszukiwawczych oraz innych służących ochronie życia, zdrowia, mienia i środowiska – powiedział wiceprezydent Tczewa.

URZĄD MIEJSKI W TCZEWIE

PREZYDENT MIASTA TCZEWA

Łukasz Brządkowski
tel. 58 77 59 354
brzadkowski@um.tczew.pl

Prezydent przyjmuje interesantów
w czwartki w godz. 15.00-16.30.

Z-CA PREZYDENTA MIASTA TCZEWA
DS. GOSPODARCZYCH

Andrzej Gockowski
tel. 58 77 59 308
gockowski@um.tczew.pl

Wiceprezydent przyjmuje interesantów
w poniedziałki w godz. 14.00-15.30.

Z-CA PREZYDENTA MIASTA TCZEWA
DS. SPOŁECZNYCH

Hanna Ciesielska-Golicka
tel. 58 77 59 444
ciesielska-golicka@um.tczew.pl

Wiceprezydent przyjmuje interesantów
w czwartki w godz. 15.00-16.30.

MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE
Facebook.com/miasto.tczew.official/
Instagram.com/miasto.tczew/
Youtube.com/MiastoTczew

PANORAMA TCZEWA
Biuletyn Informacyjny Samorządu Miasta Tczewa

RADA PROGRAMOWA

Kazimierz Ickiewicz - przewodniczący
Hanna Ciesielska-Golicka
Joanna Ody
Mateusz Kotwica
Amadeusz Szlagowski
Roman Kucharski

REDAKTOR NACZELNA

Małgorzata Mykowska
tel. 58 77 59 320
mykowska@um.tczew.pl

REDAKCJA

Biuro Prezydenta
tel. 58 77 59 320

Wersja elektroniczna biuletynu
dostępna jest na stronie internetowej:
tczew.pl/k/panorama-miasta

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania
i adiacji tekstów oraz zmiany ich tytułów.

Nakład: 2 000 egzemplarzy
Druk: GTC Group

**Panorama
Tczewa**

Tczew w Pakcie na Rzecz Ekonomii Społecznej

31 lipca podczas Święta Ekonomii Społecznej w Gdańsku, miasto Tczew wspólnie z sześcioma innymi samorządami podpisało Pakt na rzecz Ekonomii Społecznej. W imieniu Tczewa podpisała go Hanna Ciesielska – Golicka – zastępca prezydenta miasta ds. społecznych.

Pakt na rzecz Ekonomii Społecznej jest swojego rodzaju umowną deklaracją, której celem jest promowanie Ekonomii Społecznej wśród przedstawicieli jednostek samorządów terytorialnych, zachęcanie i pokazywanie, że można angażować Podmioty ekonomii społecznej do

współpracy przy jednoczesnym promowaniu ich w środowisku lokalnym. Ta inicjatywa to przeszczerń również do tego, by zapre-

zentować odpowiedzialność społeczną i działania w ramach ES w gminach czy całych powiatach.

Dokument został stworzony przez Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, a zadaniem Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej jest podejmować dialog z powiatami i gminami nie tylko pod kątem treści samego Paktu, ale przede wszystkim w temacie promowania, propagowania Ekonomii Społecznej w regionie oraz współpracy w szerokim rozumieniu tego słowa.

Pakt został do tej pory podpisany przez 20 Jednostek Samorządu Terytorialnego z Województwa Pomorskiego. Z końcem lipca dołączyły do nich samorządowcy z: Powiatu Sztumskiego, Gminy Pelplin, Miasta Tczew, Gminy Miłoradz, Miasta i Gminy Bytów, Miasta i Gminy Sztum.

Wodny plac zabaw ucieszył najmłodszych

Pod koniec czerwca na niecce czyżykowskiej otwarty został wodny plac zabaw. Obiekt spotkał się z entuzjastycznym przyjęciem naszych najmłodszych mieszkańców, zwłaszcza, że wstęp jest bezpłatny. Symbolicznego otwarcia dokonała przedstawicielka najmłodszego pokolenia Tczewian w asyście prezydenta Tczewa **Łukasza Brządkowskiego** i ówczesnego prezesa TCSiR **Krzysztofa Bejgrowicza**. Podczas otwarcia obecni byli też m.in. radni i przedstawiciele goszczących w Tczewie miast partner-

skich i zaprzyjaźnionych – Czarnomorska (Ukraina), Aizkraukle (Łotwa), Biržai (Litwa), Kwidzyna i Starogardu.

Budowa wodnego placu zabaw rozpoczęła się w sierpniu 2024 r., a zakończyła w listopadzie 2025 r. Jej koszt to ok. 4,2 mln zł. W 2023 r. miasto otrzymało na ten cel dofinansowanie w wysokości 2,5 mln zł – w ramach rządowego programu dla terenów popegeerowskich.

Obiektem zarządza Tczewskie Centrum Sportu i Rekreacji. sp. z o.o. Jest on całodobowo monitorowany.

Modernizacja Orlika przy SP 11

W sierpniu podpisana została umowa na modernizację kompleksu sportowego „Moje boisko- Orlik 2012” przy Szkole Podstawowej nr 11 im. Mikołaja Kopernika w Tczewie. Zadanie wykonuje, wyłoniona w przetargu, firma Solid-Stet Sp. z o.o. Sp. komandytowa ze Szczecina. Koszt inwestycji to 893 tys.

zł. Termin realizacji mija 21 października br.

Zamówienie obejmuje:

- przebudowę boiska z przeznaczeniem do gry w piłkę nożną, o nawierzchni syntetycznej (sztuczna trawa), o wymiarach: 30 m x 62 m,

przebudowę boiska wielofunkcyjnego, o nawierzchni poliuretanowej, o wymiarach: 19,30 m x 32,00 m,
- naprawę zapadnięć w chodnikach wokół boisk,
- wykonanie oraz montaż wolnostojącej tablicy informacyjnej, zawierającej informacje o dofinansowaniu.

Z a d a n i e z o s t a -
ło dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu modernizacji kompleksów sportowych „Moje boisko – ORLIK 2012” Edycja 2025.

Zmiany kadrowe w urzędzie i TCSiR sp. z o.o.

W wakacyjnych miesiącach doszło do kilku istotnych zmian kadrowych w Urzędzie Miejskim oraz gminnej spółce TCSiR. Z dniem 1 lipca stanowisko zastępcy prezydenta Tczewa ds. społecznych objęła Hanna Ciesielska-Golicka, a skarbnikiem została Danuta Orlikowska. Stanowisko prezesa TCSiR Sp. z o.o., od 28 lipca, piastuje Janusz Kupcewicz-Szwach.

Hanna Ciesielska-Golicka – wiceprezydentka ds. społecznych

Nowa zastępczyni prezydenta Łukasza Brządkowskiego odpowiada za sprawy z zakresu edukacji, pomocy społecznej, wsparcia dla rodzin i seniorów, współpracy z organizacjami pozarządowymi, kultury, sportu i turystyki.

Hanna Ciesielska-Golicka jest absolwentką Politechniki Gdańskiej wydziału Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej na kierunku Matematyka oraz wydziału Zarządzania i Ekonomii na kierunku Zarządzanie. Ukończyła studia podyplomowe z zakresu zarządzania oświatą. Przez 9 lat była nauczycielką matematyki w Zespole Szkół Katolickich w Tczewie, następnie pracowała w dziale controllingu w firmie transportowej. Od 2021 roku była nauczycielką w Szkole Podstawowej nr 11 w Tczewie, gdzie przez dwa ostatnie lata pełniła funkcję wicedyrektorki.

Stanowisko wiceprezydenta ds. społecznych było nieobsadzone od 11 marca br., kiedy to prezydent miasta odwołał poprzednią wiceprezydent.

Danuta Orlikowska – skarbnik miasta

Podczas czerwcowej sesji, w związku z odejściem na emeryturę, radni odwołali z funkcji skarbniczkę Helenę Kullas, która związana była z Urzędem Miejskim od 26 lat, z czego 22 lata na stanowisku skarbnika. Od 4 lipca stanowisko skarbnika objęła Danuta Orlikowska, która ścieżkę zawodową w samorządzie rozpoczęła w 2006

roku na stanowisku inspektora ds. księgowości budżetowej. W latach 2007–2012 pełniła funkcję głównej księgowej w jednej z tczewskich szkół podstawowych. Od 2019 roku związana jest z Urzędem Miejskim w Tczewie, gdzie do tej pory pracowała na stanowisku Naczelnika Wydziału Budżetu i Podatków, jednocześnie rea-

lizując zadania związane z zastępowaniem skarbnika miasta.

Janusz Kupcewicz-Szwach – prezes TCSiR Sp. z o.o.

27 lipca Rada Nadzorcza TCSiR dokonała wyboru Janusza Kupcewicza-Szwacha na stanowisko prezesa Zarządu Spółki.

Wybór nowego prezesa został poprzedzony konkursem, do którego przystąpiło ośmiu kandydatów. Przy podejmowaniu decyzji priorytetowe znaczenie miało doświadczenie w organizowaniu działalności spółek komunalnych i zarządzaniu nimi, a także w kierowaniu obiektami użyteczności publicznej. Rada uwzględniła również wiedzę oraz praktyczne doświadczenie kandydata w zakresie realizacji inwestycji.

Janusz Kupcewicz-Szwach ukończył studia na kierunku zarządzanie na Wydziale Ekonomicznym Uniwersytetu Gdańskiego oraz studia podyplomowe o profilu komunalnym w Szkole Głównej Handlowej. Posiada również dyplom MBA uzyskany w Rotterdam School of Management Erasmus University. Legitymuje się ponad 16-letnim doświadczeniem na stanowiskach menedżerskich w jednostkach budżetowych i spółkach samorządowych. Rada Nadzorcza TCSiR oczekuje, że jego umiejętności organizacyjne oraz doświadczenie w realizacji inwestycji przełożą się na sprawny i gospodarny nadzór nad przebudową basenu przy ul. Wojska Polskiego, a także na istotne podniesienie jakości świadczonych usług. Specyfika zadań powierzonych TCSiR oraz wyzwania organizacyjne związane z przebudową siedziby i przeniesieniem głównego centrum działalności na ul. Południową wymagają powierzenia zarządzania Spółką sprawnemu i sprawdzonemu menedżerowi – ekonomistcie.

XXX sesja Rady Miejskiej w Tczewie - 27 sierpnia o godz. 10.00

Porządek obrad

I. Część pierwsza:

1. Otwarcie sesji i powitanie gości.
2. Sprawdzenie obecności radnych.
3. Przedstawienie proponowanego porządku obrad sesji.
4. Przyjęcie protokołu z sesji Rady Miejskiej w Tczewie z 25 czerwca i 9 lipca 2026 r.
5. Informacja z działalności Prezydenta Miasta Tczewa za lipiec i sierpień 2026 r.
6. Informacja z interpelacji zgłoszonych przez radnych w okresie od 25 czerwca do 26 sierpnia 2026 r.

II. Część druga

7. Informacja z realizacji interpelacji radnych za I półrocze 2026 r.
8. Przedstawienie Protokołu Nr 5/2025 z kontroli kompleksowej przeprowadzonej przez zespół kontrolny Komisji Rewizyjnej dotyczącej funkcjonowania Centrum Kultury i Sztuki w Tczewie w latach 2018-2024 oraz okres bieżący.
9. Przedstawienie Protokołu Nr 2/2024 z kontroli kompleksowej przeprowadzonej przez zespół kontrolny Komisji Rewizyjnej dotyczącej funkcjonowania Zakładu Usług Komunalnych w Tczewie w latach 2018 – 2024 oraz okres bieżący.
10. Przedstawienie Protokołu Nr 1/2026 z kontroli kompleksowej przeprowadzonej przez zespół kontrolny Komisji Rewizyjnej dotyczącej funkcjonowania Sportowej Szkoły Podstawowej nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Bohaterów Westerplatte w Tczewie w latach 2018 – 2024 oraz okres bieżący.

11. Podjęcie uchwał w sprawie:

- 11.1 zmieniająca uchwałę dotyczącą szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania, a także szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług,
 - 11.2 wyrażenia opinii w przedmiocie utworzenia związku metropolitalnego,
 - 11.3 wyrażenia zgody na zawarcie w trybie bezprzetargowym umów dzierżaw nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Miejskiej Tczew na cele zagospodarowania zielenią, dojścia do lokalu (schody), poprawy warunków za gospodarowania nieruchomości przyległej przeznaczonej pod budownictwo mieszkaniowe, utrzymania wiaty śmietnikowej,
 - 11.4 ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej polegającej na: budowie trzech budynków mieszkalnych wielorodzinnych z usługami w parterze wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną, w tym: układem drogowym parkingami, wiatami śmietnikowymi i rowerowymi, placem zabaw, instalacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi, na działce nr 422/34 (obręb 10) położonej przy ul. Tczewskich Saperów w Tczewie,
 - 11.5 ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej dla budynku mieszkalnego wielorodzinnego z garażem podziemnym wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną przy ul. Armii Krajowej w Tczewie (na działce ewidencyjnej nr 369, obręb 5),
 - 11.6 ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej polegającej na budowie budynku mieszkalnego wielorodzinnego wraz z urządzeniami budowlanymi i zagospodarowaniem terenu przy ul. Wisławy Szymborskiej i ul. Bałdowskiej w Tczewie (na działce nr 826/26, obręb 9),
 - 11.7 zmian w budżecie miasta Tczewa na 2026 r.,
 - 11.8 zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej miasta Tczewa na lata 2026-2042,
 - 11.9 zmieniająca uchwałę nr XVII/235/2025 RM z dnia 28.08.2026 w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Miejskiej Tczew,
 - 11.10 w sprawie ustalenia składu osobowego zespołu opiniującego wyróżnienia „Honorowy Obywatel Miasta Tczewa” w okresie kadencji 2024 – 2029,
 - 11.11 zatwierdzenia planu pracy Komisji Finansowo – Gospodarczej Rady Miejskiej w Tczewie na 2026 r.,
 - 11.12 powołania Amadeusza Szlagowskiego do Komisji Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej Rady Miejskiej w Tczewie na okres kadencji 2024-2029,
 - 11.13 odwołania Zenona Drewy ze składu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Tczewie na okres kadencji 2024-2029.
12. Zgłaszanie interpelacji, zapytań i wniosków.
 13. Wolne wnioski, informacje oraz oświadczenia (podziękowania, życzenia itp.).

Budżet Obywatelski Tczewa 2027 – głosujemy do 11 września

Do 11 września potrwa głosowanie na projekty do Budżetu Obywatelskiego Tczewa na 2027 r.

Kwota przeznaczona na realizację to 1 mln zł, z tego 800 tys. zł przeznaczone zostanie na projekty duże (o wartości do 250 tys. zł), a po 100 tys. na projekty małe i „zielone” (o wartości do 25 tys. zł). Zwycięskie projekty zostaną wpisane do budżetu miasta na 2027 rok. Głosować mogą wszyscy mieszkańcy miasta, niezależnie od wieku, ale jeden mieszkaniec ma możliwość oddania głosu wyłącznie na jeden projekt w każdej z kategorii.

Do głosowania dopuszczono następujące projekty:

PROJEKTY DUŻE

- „Bezpieczna droga do szkoły – sygnalizacja świetlna przy ul. Armii Krajowej (rejon ul. Jurgo)” - lokalizacja: Osiedle Suchostrzygi, ulica Armii Krajowej, działka 87/5, obręb 5 – droga do SP4.
- „Piaskowa arena – nowoczesne boisko do siatkówki plażowej na Górkach” - lokalizacja: Górki, Obręb 13, działka nr 174/7.
- „Mini park trampolinowy na niecce Jedności Narodu” - lokalizacja: Nowe Miasto, obręb 6, działka 243/4.
- „Aktywnie, radośnie, bezpiecznie – nowa przestrzeń dla mieszkańców – zagospodarowanie i rozbudowa terenu re-

kreacyjnego przy Szkole Podstawowej nr 10 z oddziałami integracyjnymi” - lokalizacja: obręb 9, działka 638/4 ul. Marii Konopnickiej 11.

- „Leeec – Tyrolka przy placu zabaw.” - lokalizacja – działka nr 220/5, obręb 4, ul. Grota-Roweckiego.
- „Dog Park – plac dla pupila w miejsce wybiegu” - lokalizacja - obręb 4 dz.179/1 ul. Grota-Roweckiego.
- „Strefa relaksu na osiedlu Staszica” - lokalizacja – obręb 1, działka 927/10, ul. Spółdzielcza.

PROJEKTY MAŁE

- „Skocz do zabawy – trampoliny dla dzieci na placu rekreacyjnym Górki II” - lokalizacja – Górki II, obręb 13 dz. 598/4.

- „AED na Alei Zwycięstwa” - lokalizacja – obręb 6, działka 289/18, Aleja Zwycięstwa.
- „Odlóż telefon, złap oddech! Strefa ciszy z hamakami przy Szkole Podstawowej nr 10 z OI w Tczewie” - lokalizacja – obręb 9, działka 638/4, ul. Marii Konopnickiej 11.

PROJEKTY ZIELONE

- „Nowe nasadzenia drzew wzdłuż ul. Armii Krajowej” - lokalizacja – obręb 4, działka nr 127/1.
- „Estetyzacja dojazdu do nowego basenu na Suchostrzygach poprzez wykonanie nasadzeń drzew.” - lokalizacja - obręb 4, działka 39/177 Aleja Kocińska.
- „Zielona kieszka nad Wisłą” - mały park kieszonkowy na rogu ulicy Wodnej i Nad Wisłą

w Tczewie - lokalizacja - obręb 8, działka 440/14.

- „Wieża kwiatowa na Alei Zwycięstwa w Tczewie” - lokalizacja - obręb 6, działka 559/2 i 289/12.
- „Kwitające Górki – zagospodarowanie terenu rekreacyjnego na osiedlu W. Witosa” - lokalizacja - obręb 13, działka 174/7.

- „Donice wiszące z kwiatkami wzdłuż ul. Jedności Narodu - lokalizacja - obręb 6, działka 210/1.
- „Wieża kwiatowa na ul. Jedności Narodu w Tczewie” - lokalizacja – obręb 6, działka 208/2 i 240/11.
- „Donice wiszące z kwiatkami wzdłuż ul. Saperskiej” - lokalizacja – obręb 6, działka 246/18.

Więcej informacji:
<http://bo.tczew.pl>

Będzie plac zabaw przy ul. Tczewskich Saperów

Do końca roku przy ul. Tczewskich Saperów powstanie nowy plac zabaw – inwestycja realizowana w ramach Budżetu Obywatelskiego Tczewa

2026. 24 lipca została podpisana umowa z wykonawcą – firmą Infinity Play z miejscowości Ceradz Dolny, która wykona zadanie za 239 tys. zł.

W ramach inwestycji powstanie ogrodzony plac zabaw z nowymi urządzeniami, bezpieczną nawierzchnią, chodnikiem oraz nowymi nasadzeniami

drzew. Całość zostanie zaprojektowana tak, aby mogły z niej wygodnie korzystać także osoby z niepełnosprawnościami oraz rodzice z wózkami.

Odnowa Skweru Konstytucji 3 Maja – mamy wykonawcę dokumentacji

Firma LACASA Sp. z o.o. z siedzibą w Łomiankach Dolnych wykona dokumentację projektową odnowy Skweru Konstytucji 3 Maja. Koszt zadania to 105,5 tys. zł, termin realizacji upływa pod koniec grudnia br.

Przedmiot zamówienia obejmuje opracowanie wielobranżowej dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem ostatecznej decyzji pozwolenia na budowę i pełnieniem nadzoru autorskiego.

Głównym celem odnowy skweru jest stworzenie przestrzeni przyjaznej środowisku i mieszkańcom, łączącej walory przyrodnicze z funkcją społeczną i historyczną, z dostosowaniem rozwiązań projektowych uwzględniających realizowaną równoległą dokumentację pro-

jektową adaptacji wieży ciśnień na cele kulturalno – społeczne

(dokumentację projektową adaptacji obiektu wykonuje rów-

nież spółka Lacasa, termin realizacji – koniec sierpnia br.). W ramach prac projektowych zostaną uwzględnione cele szczegółowe tj.

- utworzenie miejsca spokojnego wypoczynku poprzez nadanie przestrzeni terenu skweru charakteru reprezentacyjnego placu w stylistyce ogrodu francuskiego, z uwzględnieniem symboliki historycznej związanej z Konstytucją 3 Maja;
- prace ochronne i pielęgnacyjne drzew, maksymalne zachowanie istniejącego zdrowego drzewostanu wysokiego i jego bezwzględna ochrona;
- modernizacja infrastruktury technicznej, w tym zaprojektowanie nowej fontanny oraz elementów małej architektury i energooszczędnego oświetlenia
- zaprojektowanie infrastruktury poprawiającej bezpieczeństwo – monitoringu wizyjnego terenu skweru.

Okrętowa i Mieszka I w przebudowie

Trwają przebudowy ulic Okrętowej i Mieszka I. Obie inwestycje są dofinansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Umowa z wykonawcą przebudowy **ul. Okrętowej** została podpisana 10 lipca, tydzień później wykonawca wszedł na plac budowy.. Inwestycja ma być zrealizowana do końca bieżącego roku.

Na zlecenie miasta zadanie realizuje Firma Usługowa RADEX Radosław Wierzbicki z Międzyłęża. Koszt inwestycji to 3,2 mln zł, z czego 50 proc. kosztów kwalifikowanych to dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Zadanie obejmuje budowę i przebudowę ponad 400-metrowego odcinka ulicy, wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną (kanalizacja deszczowa, oświetlenie, sieć teletechniczna, kanał technologiczny), przebudowę istniejących skrzyżowań z ul. Okrętową, budowę dwóch wyniesionych przejść dla pieszych, budowę chodnika i zjazdów do posesji oraz miejsc postojowych, wykonanie oznakowania drogowego.

Obecnie trwają prace związane z:

- rozbiórką nawierzchni jezdni z trylinki na potrzeby budowy sieci kanalizacji deszczowej oraz
- budową kanalizacji deszczowej w ul. Okrętowej (odcinek od skrzyżowania ul. Okrętowej

z ul. Za Portem w kierunku ul. Stoczniowców).

Prace przy przebudowie **ul. Mieszka I**, zgodnie z umową, potrwać do końca września br. Wykonawcą jest firma Strabag Sp. z o.o., koszt zadania to 4,3 mln zł, z czego dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg wynosi 1 755 075 zł. Zadanie obejmuje m.in.: przebudowę nawierzchni (z płyt YOMB na bitumiczną), skrzyżowań, przejść dla pieszych, budowę chodnika, przebudowę istniejących zjazdów, wykonanie 18 miejsc postojowych, budowę zatoki autobusowej za skrzyżowaniem ulic Mieszka I oraz Kazimierza Wielkiego, demontaż istniejącej wiaty autobusowej wraz z montażem w innej loka-

lizacji, budowę lub przebudowę infrastruktury technicznej wraz z oświetleniem, nasadzenia drzew, wykonanie oznakowania pionowego i poziomego. Obecnie trwają prace związane z:

- ułożeniem warstw konstrukcyjnych jezdni i miejsc postojowych,
- montażem krawężników w jezdni
- budową chodnika
- budową sieci kanalizacji deszczowej oraz przebudową kanalizacji sanitarnej w rejonie skrzyżowania ul. Kazimierza Wielkiego z ul. Mieszka I
- budową kanału teletechnicznego
- montażem fundamentów pod słupy oświetleniowe.

Modernizacja stacji uzdatniania wody „Motława” – umowa podpisana

Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Tczewie zawarł umowę na modernizację stacji uzdatniania wody „Motława”. Głównym celem modernizacji inwestycji jest zapewnienie automatycznej, bezobsługowej i stabilnej jej pracy oraz obniżenie kosztów eksploatacyjnych funkcjonowania tej stacji i uzyskanie wysokiej jakości wody pitnej dla odbiorców w sposób ciągły.

Wykonawcą inwestycji, na zlecenie Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Tczewie, jest firma „HYDRO-PARTNER” Sp. z o.o. z siedzibą w Lesznie. Koszt zadania to 6.089.508,60 zł. Termin realizacji: 18 miesięcy. W wyniku modernizacji stacji uzdatniania wody „Motława” uzyskamy wymierne korzyści.

Zmiana systemu napowietrzania wody surowej przy wykorzystaniu dynamicznego aeratora ciśnieniowego połączona z wymianą złóż filtracyjnych znacznie poprawi efektywność procesu filtracji poprzez usuwanie większej ilości zanieczyszczeń (żelaza, manganu, jonu amonowego, bakterii), co przyczyni się do poprawy jakości wody. Filtry zostaną wypełnione nowymi, bardzo porowatymi złożami trójwarstwowymi – piaskowo-antracytowymi z dodatkiem rudy manganowej.

Zastosowanie lampy UV w końcowym etapie procesu uzdatniania wody zapewni skuteczną dezynfekcję poprzez inaktywację bakterii, wirusów oraz innych mikroorganizmów. Dzięki temu zwiększone będzie bezpieczeństwo zdrowotne ludzi. Wymiana rurociągów z tworzywa sztucznego na stal nierdzewną połączona z wymianą wyeksploatowanych urządzeń i zastąpienie ich bardziej wydajnymi i niezawodnymi wraz z automatyzacją procesu uzdatniania wody zmniejszy ryzyko występowania awarii. Jednocześnie wy-

miana istniejącego, wyeksploatowanego agregatu prądotwórczego zapewni zasilanie rezerwowe na wypadek przerw w dostawie energii elektrycznej. Zastosowanie dmuchawy do wzruszania złóż za pomocą powietrza i oddzielnej pompy płuczącej do płukania filtrów wodą uzdatnioną zmniejszy zużycie energii elektrycznej oraz wody wykorzystywanej w procesie regeneracji złóż filtracyjnych. Skrócenie czasu płukania filtrów zmniejszy ilość wody wykorzystywanej w tym procesie, co ograniczy ilości osadów i ścieków technologicznych. Modernizacji zostanie również poddany system automatyki, który umożliwi pracę stacji wraz z ujęciami w trybie automatycznym. Jednocześnie w ramach inwestycji planuje się przeprowadzenie remontu budynku stacji uzdatniania obejmujący remont hali filtrów.

Usuwanie azbestu – wnioski do 30 września

Do 30 września trwa nabór wniosków w ramach programu „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Miejskiej Tczew”.

O udzielenie dofinansowania ubiegać się mogą osoby fizyczne lub wspólnoty mieszkaniowe, które:

- posiadają tytuł prawny do nieruchomości zabudowanych budynkiem mieszkalnym, gospodarczym lub garażowym, na których znajdują się materiały zawierające azbest oraz pisemną zgodę właściciela/współwłaścicieli nieruchomości na wykonanie zadania inwestycyjnego
- zamierzają zlikwidować pokrycia dachowe lub elewacyjne zawie-

rające azbest, znajdujące się na terenie nieruchomości, z zastrzeżeniem, że w chwili złożenia wniosku o dofinansowanie nieruchomości nie może być wykorzystywana na cele działalności gospodarczej ani jakiegokolwiek innej działalności zarobkowej. Dotowane będą koszty demontażu płyt azbestowo-cementowych płaskich i falistych z dachów lub ele-

wacji budynków, transportu oraz unieszkodliwiania, a także transport i unieszkodliwienie odpadów już zdemontowanych i znajdujących się na terenie nieruchomości i objętych inwentaryzacją wyrobów zawierających azbest.

Więcej informacji: www.bip.tczew.pl

Zmiana harmonogram odbioru odpadów komunalnych – od 1 września

Od 1 września 2026 r. zmienie ulegnie harmonogram odbioru odpadów komunalnych zmieszanych oraz selektywnie zbieranych od mieszkańców mieszkających w zabudowie jednorodzinnej. Nie ulega zmianie częstotliwość odbioru odpadów. Bez zmian pozostaje odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców mieszkających w zabudowie wielorodzinnej.

Firma odbierająca odpady komunalne dostarczy mieszkańcom zmienione harmonogramy. Jednocześnie zachęcamy do zainstalowania na swoich smartfonach aplikacji EcoHarmonogram. EcoHarmonogram jest darmową aplikacją do ściągnięcia na wszystkie 3 systemy operacyjne. Aplikację można pobrać bezpośrednio ze sklepu:

- 1) QR Code
- 2) App Store
- 3) Google Play.

Dodatkowo harmonogram wywozu odpadów komunalnych można sprawdzić pod linkiem : <https://www.clean-bud.pl/gmina-tczew/> wpisując konkretny adres nieruchomości.

Informujemy ponadto, że od 01.09.2026 r. rozpoczynamy proces **elektronicznego znako-**

wania pojemników na odpady (tzw. system RFID).

Zostanie on wprowadzany w celu usprawnienia systemu gospodarki odpadami oraz uszczelnienia lokalnego systemu opłat w terminie około miesiąca od wdrożenia zmienionego harmonogramu. W przypadku pytań prosimy o kontakt z Urzędem Miejskim w Tczewie pod numerem telefonu: 58/77-59-437 lub e-mail: domanska@um.tczew.pl

Harcerska Orkiestra Dęta z Tczewa mistrzem świata

To jeden z największych sukcesów w historii tczewskiej kultury. Harcerska Orkiestra Dęta im. Stanisława Moniuszki wraca z Mistrzostw Świata WAMSB (World Association of Marching Show Bands) w Puebla w Meksyku z dwoma tytułami mistrzów świata, tytułem wicemistrzowskim oraz nagrodą indywidualną dla jednego z muzyków.

Tczewianie zdobyli złote medale i tytuł **Mistrzów Świata** w kategorii **Koncert Open**, uzyskując 97,17 pkt, oraz w kategorii **Show Camp**. W **Paradzie Marszowej** wywalczyli srebrny medal i tytuł **wicemistrzów** świata z wynikiem 90,30 pkt.

Na tym sukcesy się nie zakończyły. Trębacz **Jakub Liebrecht** został wyróżniony indywidualnie, zwyciężając w konkurencji **Face to Face**, w której soliści prezentują swoje umiejętności.

Wyjazd do Meksyku był zwieńczeniem wielu miesięcy przygotowań i lat konsekwentnej pracy. Prawo startu w światowych zawodach orkiestra wywalczyła

podczas Mistrzostw Polski Orkiestr 2025 w Radomiu. Wówczas zespół zdobył m.in. tytuł wicemistrza Polski w paradzie marszowej i miejsce na podium w kategorii koncertowej, co otworzyło drogę do udziału w najważniejszej imprezie dla orkiestr marszowych i show bandów na świecie.

Harcerska Orkiestra Dęta im. Stanisława Moniuszki działa nieprzerwanie od 1947 roku. Przez blisko osiem dekad wychowała kolejne pokolenia muzyków, a wielu jej absolwentów związało swoje życie zawodowe

z muzyką. Zespół wykonuje repertuar od muzyki klasycznej po filmową i rozrywkową, regularnie koncertuje, uczestniczy w paradach oraz reprezentuje Tczew podczas najważniejszych wydarzeń w kraju i za granicą. Od 2002 roku orkiestrę prowadzi dyrygentka **Magdalena Kubicka-Netka**, która kontynuuje rodzinne tradycje muzyczne i od lat buduje pozycję zespołu na ogólnopolskiej scenie.

Sukces w Meksyku ma również wymiar lokalny. W przygotowanie wyjazdu zaangażo-

wali się mieszkańcy, przedsiębiorcy, samorząd i sympatycy orkiestry, wspierając organizację podróży niemal 60-osobowej grupy oraz transport instrumentów. Dziś wiadomo, że był to wysiłek, który przyniósł historyczny rezultat.

Dwa tytuły mistrzów świata, wicemistrzostwo świata i indywidualna nagroda dla tczewskiego muzyka sprawiły, że nazwa Tczewa wybrzmiała na arenie międzynarodowej w najważniejszym konkursie dla orkiestr na świecie.

(CKIS)

Pamiętamy o Powstańcach

W 82. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego, przy obelisku upamiętniającym harcerzy pomordowanych w okresie II wojny światowej w Parku Miejskim odbyły się uroczystości poświęcone bohaterom Warszawy.

W hołdzie powstańcom o 17:00 zabrzmiały syreny alarmowe. Wydarzenia historyczne przypomniał dr Michał Kargul, zwracając uwagę zarówno na kontekst polityczny i militarny zrywu, jak i ogromne ofiary poniesione przez ludność cywilną. Podkreślił, że mimo ogrom-

nej liczby poległych, ci, którzy przeżyli i trafili do różnych regionów kraju, często stawali się załóżkiem wielu wydarzeń, które ostatecznie doprowadziły do zwycięstwa demokracji

w Polsce. Przypomnił również, że na tczewskich nekropoliach spoczywa kilkunastu uczestników Powstania Warszawskiego.

Kwiaty pod obeliskiem złożyli m.in. senator RP **Ryszard Świliński**, prezydent Tczewa **Łukasz Brządkowski**, przewodniczący Rady Powiatu Tczewskiego **Krzysztof Korda**, przedstawiciele służb mundurowych, instytucji, partii politycznych, harcerze oraz mieszkańcy.

Na zakończenie uroczystości, na cmentarzu „starym”, prezydent Tczewa zapalił symboliczny znicz ku czci Powstańców Warszawskich, których groby znajdują się w Tczewie.

Na uroczystości upamiętniające Powstanie Warszawskie Tczewian zaprosił prezydent Łukasz Brządkowski, a przygotowały je Fabryka Sztuk wspólnie z Dawnym Tczewem.

1 września – uczcimy obrońców Tczewa

1 września przypada 87 rocznica wybuchu II wojny światowej. Prezydent Tczewa Łukasz Brządkowski zaprasza do udziału w uroczystościach patriotycznych upamiętniających bohaterów wojny obronnej. Tczewskie uroczystości rozpoczną się o godz. 15.00, przy obelisku na Skwerze Bohaterów Szymankowa.

W programie m.in. odśpiewanie hymnu narodowego, wystąpienia okolicznościowe, modlitwa za poległych, Apel Poległych, składanie kwiatów pod obeliskiem.

Zaraz po uroczystościach patriotycznych, o godz. 16.00 na Bulwarze Nadwiślańskim, rozpocznie się „Spotkanie z Historią i Mundurem”. Jest to wydarzenie plenerowe, organizowane przez Fabrykę Sztuk, którego głównym celem jest popularyzacja historii II wojny światowej. To żywa lekcja historii przygotowana przez Samodzielną Grupę Odtworzeniową „Pomorze”. Po-

nadto w programie wydarzenia: prezentacja wyposażenia jednostek Wojska Polskiego, służb mundurowych i organizacji proobronnych, stanowiska edukacji historycznej oraz edukacji w zakresie profilaktyki zdrowotnej i obrony cywilnej.

Kolejnym wydarzeniem upamiętniającym 87 rocznicę wybuchu II wojny światowej będzie patriotyczny koncert „POLSKA

TUTAJ JESTEM”, który odbędzie o godz. 17:00 w sali widowiskowej Centrum Kultury i Sztuki.

To pełna emocji muzyczna opowieść o wolności, pamięci i współnocie. Publiczność usłyszy między innymi pieśni „Rozkwitały pąki białych róż” i „O mój rozmarynie”, a także poruszający „Biały krzyż”. W programie znajdą się również utwory z repertuaru Zbigniewa Wode-

ckiego, Marka Grechuty, Maryli Rodowicz, Czesława Niemena, Andrzeja Zauchy, Krystyny Prońko, Zdzisławy Sośnickiej, Edmunda Fettinga i innych wybitnych artystów polskiej sceny muzycznej. Program dopełnią wirtuozowskie kompozycje instrumentalne: „Oblivion” Astora Piazzolli oraz „Czardasz” Vitoria Montiego.

Organizatorem koncertu jest Fundacja Domu Kultury.

Plan B-ezpieczeństwo - razem uczyimy się reagować

OBRONA CYWILNA

Praktyczny poradnik bezpieczeństwa dla mieszkańców miasta Tczewa – CZĘŚĆ VIII

Nie śmieję się z tych, którzy przygotowują się na najgorsze.

Lepiej mieć plan, niż go potrzebować

Słowem wstępu

Są zdania, które pojawiają się niemal zawsze, kiedy ktoś zaczyna mówić o przygotowaniu na sytuacje kryzysowe: „Przecież nic się nie stanie”, „Nie ma się czego bać”, „Po co robić zapasy?”, „Nie przesadzajmy”, „To tylko straszenie ludzi”. Czasem towarzyszy im uśmiech, żart albo pobłażliwe spojrzenie.

I właśnie dlatego o bezpieczeństwie trzeba rozmawiać jeszcze zanim wydarzy się coś, co zmusi nas do potraktowania tego tematu poważnie.

Plan B-ezpieczeństwo - razem uczyimy się reagować
Praktyczny poradnik bezpieczeństwa dla mieszkańców miasta Tczewa – CZĘŚĆ VII

Przygotowanie na sytuacje kryzysowe nie jest przejawem paniki, pesymizmu ani przekonania, że katastrofa wydarzy się ju-

tro. Jest dokładnie odwrotnie. Jest wyrazem odpowiedzialności i świadomości, że nie wszystko w naszym życiu zależy od nas. Nie jesteśmy w stanie przewidzieć wszystkich zdarzeń, ale możemy przygotować się na ich konsekwencje.

To zasadnicza różnica.

Nie chodzi przecież o to, aby codziennie zastanawiać się, czy za

chwilę wydarzy się wojna, powódź, pożar albo epidemia. Chodzi o to, aby w spokojnym czasie odpowiedzieć sobie na kilka prostych pytań: Co zrobimy, jeśli przez kilka godzin nie będzie prądu? Jak skontaktujemy się z bliskimi, jeśli przestaną działać sieci telefoniczne? Co zrobimy, jeśli konieczna będzie szybka ewakuacja? Czy wiemy, gdzie znajduje

się najbliższe miejsce schronienia lub bezpiecznego ukrycia? Czy w domu mamy podstawowe zapasy? Czy potrafimy udzielić pierwszej pomocy?

To nie są pytania ludzi, którzy spodziewają się katastrofy. To pytania ludzi, którzy rozumieją, że świat nie zawsze działa tak, jak działa dzisiaj.

DLACZEGO LUDZIE NIE DOCENIAJĄ ZAGROZEŃ? NASZ MÓZG CZASEM NAS OSZUKUJE.

ZJAWISKA PSYCHOLOGICZNE UTRUDNIAJĄCE OCENĘ RYZYKA

Normalcy bias
Wierzymy, że przyszłość będzie wyglądać jak dziś.

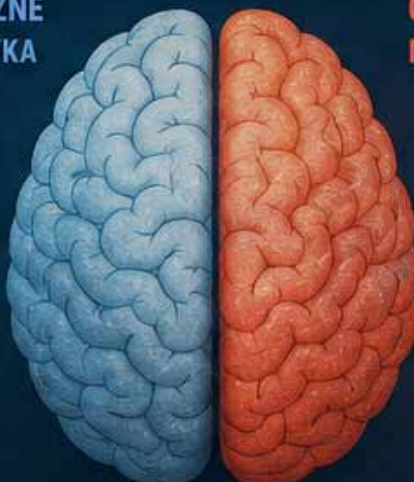
Optimism bias
Myślimy, że złe rzeczy dotkną innych, nie nas.

Brak informacji
Nie widzimy zagrożenia, jeśli o nim nie wiemy.

Odkładanie na później
Myślimy: „zrobię to jutro”, chociaż nie wiemy, co będzie.

CO POMAGA? POSTAW NA ŚWIADOME DZIAŁANIE

Zdobywaj wiedzę
Wiedza zmniejsza lęk i daje kontrolę.

Planuj i ćwicz
Plan zamienia chaos w działanie.

Rozmawiaj z innymi
Dziel się wiedzą i wspieraj swoją społeczność.

Małe kroki = duża różnica
Każde działanie zwiększa Twoje bezpieczeństwo.

ŚWIADOMOŚĆ + PRZYGOTOWANIE = WIĘKSZE BEZPIECZEŃSTWO

Kryzys nie ma jednego oblicza

Jednym z największych błędów w myśleniu o bezpieczeństwie jest utożsamianie sytuacji kryzysowej wyłącznie z wojną. Wojna jest jednym z najpoważniejszych zagrożeń, ale nie jest jedynym.

Sytuacją kryzysową może być powódź, gwałtowna wichura, susza, pożar lasu lub budynku, skażenie wody, awaria energetyczna, długotrwała przerwa w dostawie podstawowych usług, epidemia, katastrofa komunikacyjna, awaria infrastruktury krytycznej, cyberatak, akt terrorystyczny czy inne zdarzenie powodujące nagłe zakłócenie normalnego funkcjonowania społeczności.

Wspólnym mianownikiem tych wszystkich sytuacji jest jedno: normalność może skończyć się znacznie szybciej, niż jesteśmy w stanie sobie wyobrazić.

Nie oznacza to, że wszystkie te zagrożenia są równie prawdopodobne. Nie są. Nie oznacza też, że powinniśmy żyć w ciągłym strachu. Powinniśmy natomiast rozumieć, że prawdopodobieństwo zdarzenia i jego możliwe konsekwencje to dwie różne rzeczy. Nawet zdarzenie stosunkowo rzadkie może mieć bardzo poważne skutki. Dlatego współczesne zarządzanie ryzykiem nie polega wyłącznie na przewidywaniu, co wydarzy się najczęściej. Polega również na budo-

waniu odporności na zdarzenia, których dokładnego momentu i przebiegu nie jesteśmy w stanie przewidzieć.

Takie podejście od lat rozwijają organizacje zajmujące się bezpieczeństwem na całym świecie. Biuro Narodów Zjednoczonych ds. Redukcji Ryzyka Katastrof podkreśla, że inwestowanie w ograniczanie ryzyka katastrof i przygotowanie zwiększa odporność społeczeństw. Współczesny świat mierzy się ze wzrostem i nakładaniem się różnych rodzajów ryzyka, a osoby i społeczności najlepiej przygotowane są mniej narażone na najpoważniejsze konsekwencje.

Dlatego przygotowanie nie powinno być postrzegane jako reakcja na jeden konkretny scenariusz. Powinno być umiejętnością radzenia sobie z zakłóceniem codziennego życia niezależnie od tego, co jest jego przyczyną.

COVID-19 pokazał nam coś, czego nie powinniśmy zapomnieć

Jeszcze przed 2020 rokiem dla większości ludzi epidemia na skalę globalną była czymś odległym. Owszem, pojawiały się informacje o SARS, Eboli czy innych chorobach zakaźnych. Były ostrzeżenia naukowców i specjalistów. Były ćwiczenia i dokumenty dotyczące gotowości pandemicznej. Jednak dla zdecydowanej większości spo-

łeczeństw nie był to problem, który wpływał na codzienne decyzje. A potem pojawił się COVID-19. W ciągu krótkiego czasu zmieniły się zasady funkcjonowania szkół, zakładów pracy, transportu, handlu i ochrony zdrowia. Ludzie zaczęli pracować z domu, dzieci uczyły się zdalnie, ograniczono podróżowanie i kontakty społeczne. W wielu miejscach problemy dotyczyły nie tylko zdrowia, ale również gospodarki, edukacji, opieki nad osobami starszymi i funkcjonowania całych społeczności.

Według Światowej Organizacji Zdrowia między styczniem 2020 a grudniem 2021 pandemia wiązała się z około 14,9 miliona dodatkowych zgonów na świecie, uwzględniając zarówno bezpośrednie, jak i pośrednie skutki kryzysu.

COVID-19 był również lekcją dotyczącą przygotowania psychicznego i organizacyjnego. Wiele osób przekonało się wtedy, że kryzys nie musi wyglądać jak scena z filmu katastroficznego. Nie musi być eksplozją ani nagłym zawaleniem budynku. Może polegać na tym, że przez tygodnie lub miesiące rzeczy, które dotychczas wydawały się oczywiste, przestają działać w zwyczajny sposób.

Kilka lat później świat boleśnie przekonał się, jak bardzo potrzebne było przygotowanie.

Światowa Organizacja Zdrowia, analizując doświadczenia

COVID-19, sformułowała jeden z bardzo istotnych wniosków: „preparedness works” – przygotowanie działa. W przeglądzie literatury dotyczącym pandemii podkreślono, że doświadczenia COVID-19 powinny być wykorzystane do budowania i aktualizowania planów przygotowania i reagowania na przyszłe zagrożenia.

Nie możemy więc powiedzieć: „Nie przygotowujemy się, bo przecież nie wiadomo, czy coś się wydarzy”. Właśnie dlatego, że nie wiadomo, powinniśmy być przygotowani.

„Mnie to nie dotyczy” – jeden z najbardziej niebezpiecznych sposobów myślenia

Psychologia od dawna bada sposób, w jaki ludzie reagują na zagrożenia. Okazuje się, że człowiek nie zawsze ocenia ryzyko w sposób chłodny i racjonalny.

Jednym z mechanizmów jest tendencja do zakładania, że przyszłość będzie wyglądała podobnie do teraźniejszości, nawet kiedy pojawiają się sygnały wskazujące na możliwość poważnego zakłócenia. Badacze zajmujący się psychologią katastrof wskazywali, że taki sposób myślenia może prowadzić do niedoszacowania prawdopodobieństwa lub skali nadchodzącego zakłócenia. Innym mechanizmem jest tak zwany optimism bias. Człowiek może uważać, że negatywne zdarzenie jest bardziej prawdopodobne w przypadku innych ludzi niż w jego własnym przypadku. Badania dotyczące postrzegania ryzyka terrorystycznego pokazywały, że ludzie potrafią dostrzegać zagrożenie w swoim mieście, a jednocześnie wykazywać niewielki poziom przygotowania.

To tłumaczy między innymi, dlaczego możemy bardzo poważnie traktować wiadomość o powodzi w innym mieście, ale jednocześnie uznać, że „u nas przecież nigdy czegoś takiego nie było”.

Problem polega na tym, że brak wcześniejszego doświadczenia nie jest dowodem na bezpieczeństwo. Jeżeli przez trzydzieści lat nie było poważnej powodzi, nie oznacza to, że w trzydziestym pierwszym roku nie może jej być. Jeżeli przez całe życie nie mieliśmy pożaru, nie

ROZMOWA TO PIERWSZY KROK

BEZPIECZNA RODZINA = PRZYGOTOWANA RODZINA

Porozmawiajcie o planie na wypadek kryzysu.

Ustalcie miejsce spotkania, jeśli się rozdzielicie.

Zapiszcie ważne numery i kontakty.

Sprawdźcie zasoby w domu: woda, jedzenie, leki, latarki.

Omówcie, jak ewakuować się z domu i gdzie szukać pomocy.

Regularnie rozmawiajcie i ćwiccie plan.

ĆWICZYMY W SPOKOJU, ABY W SYTUACJI ZAGROŻENIA DZIAŁAĆ SKUTECZNIE.

oznacza to, że pożar nie może wybuchnąć jutro. Jeżeli nigdy nie doświadczaliśmy długotrwałej awarii prądu, nie oznacza to, że system energetyczny jest niezniszczalny. Przyszłość mówi nam, co się wydarzyło. Nie daje gwarancji, że dokładnie tak samo będzie wyglądała przyszłość.

Śmiech nie jest dowodem, że zagrożenie nie istnieje

Dlatego szczególnie ważne jest, aby nie traktować poważnej rozmowy o bezpieczeństwie jako powodu do żartów.

Kiedy ktoś mówi o przygotowaniu, a druga osoba odpowiada śmiechem: „Co ty, wojna będzie?”, „Po co ci zapasy?”, „Przecież nic się nie wydarzy”, tak naprawdę nie przedstawia argumentu. Przedstawia własne przekonanie o tym, że zagrożenie jest mało prawdopodobne.

To dwie różne rzeczy.

W badaniach nad przygotowaniem gospodarstw domowych wielokrotnie wskazywano, że postrzeganie ryzyka, poczucie własnej skuteczności i przekonanie, że określone działania rzeczywiście pomagają, wpływają na gotowość do przygotowania.

Co ważne, nie chodzi jednak o to, aby ludzi straszyć.

Skuteczna edukacja bezpieczeństwa nie powinna budować atmosfery ciągłego zagrożenia. Powinna budować poczucie sprawczo-

ści: „Wiem, co mogę zrobić, jeśli coś się wydarzy”.

To ogromna różnica psychologiczna.

Człowiek, który nie wie, co zrobić, w sytuacji kryzysowej może reagować chaotycznie. Człowiek, który wcześniej rozmawiał z rodziną, zna podstawowe procedury, ma przygotowane niezbędne rzeczy i przeciwłożył określone działania, ma większą szansę działać spokojnie i skutecznie.

Przygotowanie nie polega na przewidywaniu przyszłości

Jednym z największych nieporozumień jest przekonanie, że skoro nie potrafimy dokładnie przewidzieć katastrofy, przygotowanie nie ma sensu. To tak, jakby twierdzić, że nie warto mieć gaśnicy, ponieważ nie wiemy, czy i kiedy wybuchnie pożar. Nie wiemy.

I właśnie dlatego ją mamy.

Nie wiemy, czy wydarzy się powódź. Nie wiemy, czy będziemy musieli ewakuować dom. Nie wiemy, czy przez dłuższy czas będzie dostępna energia elektryczna. Nie wiemy, czy wystąpi kolejna pandemia.

Możemy natomiast przygotować się na konsekwencje części z tych zdarzeń. To jest istota odporności. W praktyce oznacza to, że zamiast zadawać wyłącznie pytanie: „Czy to się wydarzy?”, powinniśmy czasem zadać inne: „Co się stanie, je-

śli jednak się wydarzy i nie będziemy przygotowani?”.

To pytanie zmienia perspektywę.

Pożar nie pyta, czy jesteśmy na niego gotowi

Weźmy przykład pożaru.

Nikt rano nie wychodzi z domu z przekonaniem, że tego dnia prawdopodobnie będzie musiał uciekać przed ogniem. Pożar jest dla większości ludzi wydarzeniem niecodziennym. A jednak właśnie dlatego, że jest niecodzienny, możemy nie mieć przygotowanej reakcji.

W momencie zagrożenia nie ma już czasu na zastanawianie się, gdzie są dokumenty, gdzie znajduje się gaśnica, którą można wyjść z budynku albo kto odbierze dziecko ze szkoły, jeśli rodzice zostaną odcięci od części miasta. Podobnie jest z powodzią.

Człowiek może całe życie mieszkać w miejscu, które uważa za bezpieczne. Może nigdy wcześniej nie widzieć wody na swojej ulicy. A potem pojawia się ekstremalne zjawisko pogodowe i okazuje się, że problemem nie jest tylko sama woda. Problemem stają się drogi, transport, energia, łączność, dostawy żywności, dostęp do usług i możliwość przemieszczania się. Właśnie dlatego bezpieczeństwa mówimy coraz częściej o odporności społeczności, a nie tylko o reagowaniu na pojedyncze zdarzenia.

Najlepsze działania przygotowawcze są często niewidoczne

Jest pewien paradoks bezpieczeństwa. Jeżeli dobrze przygotowujemy się na kryzys i nic się nie wydarzy, większość osób nawet tego nie zauważy.

Nikt nie powie: „Dobrze, że przez ostatnie lata ćwiczyliśmy procedury”. Nikt nie zobaczy kosztów utrzymywania rezerw. Nikt nie będzie podziwiał systemu, który zapobiegł problemowi, którego ostatecznie nie było. W przypadku sukcesu przygotowania efektem jest często brak katastrofy albo jej mniejsza skala.

Dlatego działania prewencyjne są politycznie, społecznie i psychologicznie trudniejsze do docenienia niż działania podejmowane już po wystąpieniu kryzysu. Po katastrofie łatwo zobaczyć strażaków, ratowników, żołnierzy, policjantów, pracowników samorządowych i wolontariuszy. Trudniej zauważyć miesiące i lata pracy ludzi, którzy wcześniej tworzyli procedury, szkolili innych, zabezpieczali sprzęt, budowali systemy ostrzegania i organizowali ćwiczenia. A przecież właśnie ta praca może zdecydować o tym, jak duże będą straty.

Rozmowa jest pierwszym elementem przygotowania

Nie każdy ma możliwość wpływu na działanie całego państwa czy miasta. Każdy może natomiast rozmawiać o bezpieczeństwie we własnym domu.

Warto rozmawiać z dziećmi, oczywiście dostosowując język do ich wieku. Warto ustalić rodzinne zasady na wypadek zagubienia, rozdzielienia czy konieczności szybkiego opuszczenia mieszkania. Warto wiedzieć, gdzie spotkamy się z bliskimi, jeśli przez pewien czas nie będziemy mogli się dodzwonić. Warto znać podstawowe numery alarmowe i zasady udzielania pierwszej pomocy.

Warto również rozmawiać w pracy, w szkole, w organizacjach społecznych i w lokalnych społecznościach.

Bo odporność nie zaczyna się w momencie pojawienia się syreny alarmowej.

PRZYGOTOWANIE DZIAŁA – TO NIE STRACH, TO ROZSADEK.

Pierwsze 72 godziny
po kryzysie są kluczowe.

Dobrze przygotowany jest
mniej zależny od pomocy z zewnątrz.

Osoby przygotowane pomagają
innym i budują odporność społeczności.

Wiesz co zrobić – działasz spokojnie.
Nie wiesz – działasz chaotycznie.

*Małe działania
dziś = większe
bezpieczeństwo
jutro*

NIE MUSIMY PRZEWIDZIEĆ PRZYSZŁOŚCI, ABY BYĆ GOTOWYM NA JEJ SKUTKI.

Odporność zaczyna się dużo wcześniej, przy stole, w klasie, podczas szkolenia, ćwiczenia i zwykłej rozmowy. Jeżeli pierwszy raz zaczynamy rozmawiać o zagrożeniu wtedy, kiedy zagrożenie już wystąpiło, jesteśmy spóźnieni.

Jeżeli człowiek potrafi udzielić podstawowej pierwszej pomocy, zna drogę ewakuacji, potrafi przekazać właściwą informację służbom, ma zapas wody i leków oraz wie, jak postępować podczas określonego zagrożenia, nie jest kolejnym bezradnym uczestnikiem kryzysu. Staje się częścią odpornej społeczności.

Przygotowanie jest formą troski o innych

Często myślimy o przygotowaniu wyłącznie przez pryzmat własnego bezpieczeństwa.

Tymczasem przygotowanie jest również formą troski o innych. Jeżeli rodzic wie, co zrobić podczas ewakuacji, zwiększa bezpieczeństwo dziecka. Jeżeli sąsiad potrafi udzielić pierwszej pomocy, może pomóc osobie mieszkającej obok. Jeżeli senior zna zasady postępowania podczas awarii, jest mniej zależny od przypadkowej pomocy. Jeżeli pracownik zna procedury obowiązujące w miejscu pracy, może szybciej i bezpiecznie zareagować.

Odporność społeczna powstaje z takich właśnie małych elementów. Nie tworzy jej wyłącznie państwo. Nie tworzy jej wyłącznie samorząd. Nie tworzą jej wyłącznie służby. Tworzy ją wszyscy.

Nie chodzi o strach. Chodzi o rozsądek

Najgorszym efektem edukacji kryzysowej byłoby stworzenie społeczeństwa przestraszonego. Najlepszym efektem jest społeczeństwo świadome.

Świadomy człowiek nie zakłada, że katastrofa wydarzy się jutro. Nie interpretuje każdej wiadomości jako zapowiedzi końca świata. Nie gromadzi zapasów z paniki. Nie żyje w permanentnym napięciu. Świadomy człowiek wie natomiast, że ryzyko jest częścią życia.

Wie, że może wydarzyć się coś, czego nie przewidział.

I wie również, że kilka prostych działań wykonanych wcześniej może znacząco poprawić jego sytuację.

To właśnie jest różnica pomiędzy paniką a przygotowaniem. Panikę charakteryzuje działanie pod wpływem emocji.

Przygotowanie jest działaniem podjętym wcześniej, kiedy mamy czas, informacje i możliwość spokojnego wyboru.

Warto przygotować się właśnie dlatego, że dzisiaj jest spokojnie

Najlepszym momentem na rozmowę o bezpieczeństwie nie jest moment, kiedy płonie budynek. Najlepszym momentem na naukę ewakuacji nie jest moment, kiedy trzeba uciekać. Najlepszym momentem na ustalenie rodzinnego planu nie jest chwila, kiedy członkowie rodziny próbują się do siebie dodzwonić. Najlepszym momentem na przygotowanie podstawowych zapasów nie jest dzień, w którym wszyscy nagle zaczynają kupować te same produkty. Najlepszym momentem jest spokojny dzień. To właśnie wtedy możemy myśleć i pytać. To właśnie wtedy możemy się śmiać, rozmawiać, ćwiczyć i popełniać błędy, które nic nas nie kosztują. Bo podczas prawdziwego kryzysu błędy mogą kosztować znacznie więcej.

Nie przewidujemy katastrofy. Budujemy odporność

Nie jesteśmy w stanie przewidzieć przyszłości. Możemy natomiast zwiększać swoją odporność na to, co przyniesie.

To podejście jest znacznie bardziej dojrzałe niż przekonanie, że „nic się nie wydarzy”.

Historia pokazuje, że kryzysy przychodzą w różnych formach i często w sposób, którego wcześniej nie potrafiliśmy sobie wyobrazić. COVID-19 pokazał skalę zagrożenia biologicznego. Powodzie pokazują siłę żywiołów. Pożary przypominają, jak szybko bezpieczna przestrzeń może stać się miejscem zagrożenia. Ekstremalne zjawiska pogodowe pokazują, że infrastruktura, od której jesteśmy zależni, może zostać poddana ogromnej presji.

Nie oznacza to, że mamy bać się każdego dnia. Oznacza to, że powinniśmy przestać uważać przygotowanie za coś dziwnego. Bo dziwne nie jest to, że człowiek chce wiedzieć, co zrobić w sytuacji zagrożenia. Dziwne byłoby raczej przekonanie, że skoro przez całe życie nic poważnego się nie wydarzyło, to na pewno nie wydarzy się nigdy.

Najważniejszy sprzęt mamy w głowie

W sytuacji kryzysowej oczywiście potrzebne są zapasy, wyposażenie, infrastruktura, systemy ostrzegania i sprawne służby. Jednak jednym z najważniejszych elementów bezpieczeństwa pozostaje człowiek. Jego wiedza, umiejętności, zdolność do zachowania spokoju, gotowość do pomocy innym i wcześniejsze przygotowanie. Dlatego warto rozmawiać. Warto pytać. Warto szkolić się i ćwiczyć. Warto słuchać ludzi, którzy zawodowo zajmują się bezpieczeństwem, zamiast traktować ich ostrzeżenia jako powód do żartów.

Nie dlatego, że wiemy, co wydarzy się jutro. Właśnie dlatego, że tego nie wiemy.

Przygotowanie oznacza, że szanujemy rzeczywistość.

A rzeczywistość jest taka, że kryzysy były, są i będą częścią świata, w którym żyjemy.

Opracowała:

Natalia Mrozińska-Kucharek

Kierownik Biura Bezpieczeństwa
i Zarządzania Kryzysowego
w Tczewie

KRYZYS MA WIELE TWARZY

Nie tylko wojna. Zagrożenia mogą przyjść nagle i w różnych formach.

ŚWIAT SIĘ ZMIENIA. BĄDŹ ŚWIADOMY. BĄDŹ PRZYGOTOWANY.

Koniec VI edycji kampanii MIŁO! w mieście

Zakończyła się szósta edycja kampanii MIŁO!, której celem jest ograniczenie liczby dzieci dowożonych samochodem do szkół i przedszkoli oraz zachęcenie ich do wybierania aktywnych i przyjaznych środowisku form podróży – pieszo, rowerem, hulajnogą czy autobusem. Tegoroczna akcja trwała od 13 kwietnia do 19 czerwca i przyciągnęła 2318 uczestników.

W kampanii uczestniczyło w sumie 9 szkół podstawowych i 11 przedszkoli.

Wyniki kampanii

Najdłuższym miesiącem akcji tradycyjnie był maj. W tym czasie odnotowano 32755 aktywnych podróży do szkół i przedszkoli. Średnia frekwencja wyniosła 78,5%, co oznacza utrzymanie wysokiego poziomu z ubiegłego roku (78,2%).

Szczegółowe wyniki prezentują się następująco:

Przedszkola i zerówki – 68,1% (w latach 2025, 2024, 2023, 2022 i 2021 odpowiednio było: 67,6%, 68,0%, 57,2%, 49,9% i 40,0%)

Klasy pierwsze – 82,2% (w latach 2025, 2024, 2023, 2022 i 2021 odpowiednio było: 86,5%, 86,3%, 80,2%, 80,6% i 68,1%)

Klasy drugie – 84,2% (w latach 2025, 2024, 2023, 2022 i 2021 odpowiednio było: 88,6%, 85,3%, 84,0%, 84,3% i 74,8%)

Klasy trzecie – 86,4% (w latach 2025, 2024, 2023, 2022 i 2021 odpowiednio było: 82,1%, 85,5%, 86,9%, 85,5% i 73,4%)

Warto podkreślić, że w porównaniu do poprzednich lat wyniki nadal utrzymują się na bardzo wysokim poziomie, a w przypadku przedszkoli i zerówek oraz klas trzecich zanotowano wzrost.

Edukacja i bezpieczeństwo

Kampania MIŁO! to nie tylko zabawa i rywalizacja, ale także edukacja. W każdej szkole i przedszkolu odbywały się zajęcia oparte na specjalnie przygotowanych scenariuszach, które uczyły dzieci bezpiecznego, samodzielnego i aktywnego poruszania się po mieście. Za każdy przyjazd rowerem, hulajnogą, pieszo lub autobusem uczestnicy otrzymywali naklejki.

Dzięki rezygnacji z dowozów samochodowych w rejonach szkół i przedszkoli poprawia się bezpieczeństwo – otoczenie placówek staje się mniej zatłoczone i bardziej przyjazne dla najmłodszych. Ważnym efektem jest także poprawa jakości powietrza wokół szkół.

Nagrody i podsumowanie

Na zakończenie kampanii każde dziecko uczestniczące w akcji otrzymało **dyplom oraz voucher na darmowe wejście na basen odkryty w Tczewie**. Sponsorem nagród tradycyjnie było **Tczewskie Centrum Sportu i Rekreacji**.

Organizatorem kampanii jest **Urząd Miejski w Tczewie**, a realizację wspierają **Tczewscy Kurierzy Rowerowi (Spółdzielnia Społeczna HECA)**.

CZY WIESZ ŻE?

Jak wyglądają codzienne dojazdy do szkół w Tczewie? Według badań z 2023 roku uczniowie docierają do szkół w następujący sposób:

49,8% pieszo
15,8% samochodem
7,6% autobusem
3,8% hulajnogą
3,3% rowerem
19,7% w sposób mieszany

Patronat Honorowy
Łukasz Brządkowski
Prezydent Miasta Tczew

VIII DYCHA NAD WISŁĄ IM. KAZIMIERZA ZIMNEGO

IX BIEGOWE GRAND PRIX KOCIEWIA 2026

X MISTRZOSTWA POLSKI URZĘDNIKÓW
VIII MISTRZOSTWA MIASTA TCZEWA
MISTRZOSTWA POWIATU TCZEWSKIEGO
MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

PATRONAT HONOROWY:
MIECZYŚLAW STRUK
MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

BIEG GŁÓWNY 29.08.2026 godz. 14:00

BULWAR NADWIŚLAŃSKI W TCZEWIE

Najlepsi szczypiorniści

W weekend 1-2 sierpnia, Tczew stał się areną Finału Mistrzostw Polski w Piłce Ręcznej Piłkowej. Na tczewskiej kanoncie rywalizowało 16 najlepszych drużyn w kraju (8 kobiecych i 8 męskich), wśród nich zawodniczki MKS Sambor Tczew.

Gospodarzem tego wyjątkowego wydarzenia było Tczewskie Centrum Sportu i Rekreacji.

Znakomita frekwencja na trybunach oraz kapitalna atmosfera stworzona przez tczewskich (i nie tylko!) kibiców sprawiły, że byliśmy świadkami fantastycznego widowiska. Każde spotkanie dostarczyło potężnej dawki sportowych emocji! - Emocje po Finale Mistrzostw Polski w piłce ręcznej piłkowej

powoli opadają, ale my wciąż jesteśmy pod ogromnym wrażeniem. To był niesamowity weekend pełen sportowej walki, widowiskowych akcji, nie-

rywalizowali w Tczewie

zapomnianych emocji i wspaniałej atmosfery rywalizacji fair play. Serdecznie gratuluję również zawodnikom Sambora Tczew, które zakończyły mistrzostwa na 5. miejscu w Polsce! To świetny wynik i powód do dumy dla całego naszego miasta. Dziękuję Związkowi Piłki Ręcznej w Polsce za możliwość zorganizowania w Tczewie mistrzostw tej rangi. Dziękuję wszystkim, którzy wspar-

li organizację zawodów - partnerom, sponsorom, wolontariuszom, kibicom i każdemu, kto dołożył swoją cegiełkę do tego wydarzenia. Dzięki Waszemu zaangażowaniu, profesjonalizmowi i pasji stworzyliście prawdziwe święto sportu. To było widowisko na najwyższym poziomie, które na długo pozostanie w naszej pamięci. Do zobaczenia na kolejnych sportowych wydarzeniach

w naszym mieście - napisał prezydent Tczewa **Lukasz Brządkowski** na swoim facebooku. Zmagania zawodników można było obserwować na trybunach na kanoncy, ale także na antenie Polsatu.

W ostatecznej klasyfikacji na podium stanęły drużyny:

KOBIETY:

I m. - BHT Byczki Kowalewo Pomorskie

II m. - KS AZS AWF Warszawa

III m. - KPR Lubliniec
MĘŻCZYŹNI

I m. - MKS Alba Sphinx Grudziądz

II m. - BTH Petra Płock

III m. SPRP Damy Radę Inowrocław.

Zdobywcy trzech pierwszych miejsc w każdej z kategorii otrzymali nagrody finansowe prezydenta Tczewa.

Biegacze w hołdzie Kazimierzowi Piechowskiemu

W ramach biegu odbędą się:
Mistrzostwa Polski Kolarzy.

5 września 2026r., start: godzina 11:00
Bulwar Nadwiślański w Tczewie

Patronat honorowy:

bieg na 10 km

Partnerzy:

rejestracja: elektronicznepisy.pl

„Spotkajmy się o każdej porze” – integracja międzypokoleniowa

„Spotkajmy się o każdej porze” to projekt, którego celem było tworzenie przestrzeni do wspólnych spotkań, integracji oraz wymiany doświadczeń pomiędzy seniorami a młodszym pokoleniem.

Projekt był realizowany przez **Polski Komitet Pomocy Społecznej przy współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tczewie**. Inicjatywa powstała w ramach programu „**Pokolenia w Akcji**”, prowadzonego przez **Towarzystwo Inicjatyw Twórczych „e”**.

W ramach projektu odbywały się różnorodne działania międzypokoleniowe, podczas których uczestnicy mieli możli-

wość wspólnego spędzania czasu, rozwijania swoich umiejętności, wymiany doświadczeń oraz budowania relacji opartych na wzajemnym szacunku i życzliwości. Seniorzy mogli dzielić się swoją wiedzą, do-

świadczeniem i pasjami, natomiast młodsze pokolenie wносиło energię, nowe pomysły i otwartość na wspólne działania. Zwieńczeniem projektu była wyjątkowa wycieczka do **Zagrody Kociewskiej**. Wy-

jazd stał się okazją do poznania tradycji, kultury i dziedzictwa regionu Kociewia, a także do wspólnego odpoczynku, rozmów i integracji.

Realizacja projektu „**Spotkajmy się o każdej porze**” pokazała, jak ważne są inicjatywy łączące pokolenia. Wspólne działania przyczyniły się do przełamywania barier, przeciwdziałania samotności osób starszych, wzmacniania więzi społecznych oraz budowania aktywnej i otwartej społeczności lokalnej.

Projekt jest dofinansowywany przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności i zarządzany przez Towarzystwo Inicjatyw Twórczych „e”.

(MOPS)

Korpus Wsparcia Seniorów” – edycja 2026

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tczewie jest realizatorem programu Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026.

Gminie Miejskiej Tczew przyznano środki pochodzące z dotacji celowej budżetu państwa:

w ramach **Modułu I** na kwotę **139 564 zł**

w ramach **Modułu II** na kwotę **59 218 zł**.

MODUŁ I

Celem Modułu I jest zapewnienie osobom w wieku 60 lat i więcej usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich. Wsparcie ma umożliwić seniorom zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną – pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

MODUŁ II

Celem Modułu II jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania osób starszych w miejscu zamieszkania przez zwiększenie dostępu do tzw. „opieki na odległość”. Teleopieka (opieka na odległość) pozwala na opiekę nad daną osobą w sposób zdalny dzięki opasce na nadgarstek. Opieka połączona jest z telecentrum ratunkowym, w którym pracują ratownicy (tacy sami jak operatorzy numeru 112). Dzięki teleopiece osoba nosząca opaskę

ma całodobowy dostęp do ratowników w centrum telemedycznym. W przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwi połączenie się z gotową do interwencji centralą. Informacje dotyczące Programu udzielane są telefonicznie od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tczewie pod numerem telefonu 58 777 00 20, wew. 130, 128.

(MOPS)

Aktywność J. Kulasa w Gdańskim Uniwersytecie Trzeciego Wieku

12 czerwca na Uniwersytecie Gdańskim miało miejsce zakończenie roku akademickiego 2025/2026 Gdańskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku (GUTW).

Wśród osób wyróżnionych znalazł się Jan Kulas, który otrzymał dyplom „w podziękowaniu za wkład w edukację seniorów, zaangażowanie oraz dobrą współpracę”. Doku-

ment podpisała prorektor ds. studenckich Uniwersytetu Gdańskiego prof. dr hab. Urszula Patocka-Siğłowy. Kilkuletnia współpraca Jana Kulasa z GUTW wiąże się z jego zaangażowaniem jako wykładowcy. W roku akademickim 2025/2026 Jan Kulas wygłosił dwa wykłady poświęcone Mikołajowi Kopernikowi, a mianowicie:

Zarys biografii Mikołaja Kopernika

Mikołaj Kopernik i jego przyjaciele z Warmii, Pomorza i Europy. Do programu GUTW w roku akademickim 2026/2027, w związku z jubileuszem 100-lecia Miasta Gdyni, Jan Kulas złożył propozycję wykładu pt. „Franciszka Cegielska – zarys biografii

(1946-2000)”. Nadmienię jeszcze, że Jan Kulas współpracuje również z Tczewskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku (TUTW). Przez jedną kadencję zasiadał w Senacie TUTW i wygłosił referat pt. „Narodziny Tczewskiej Wolności i Demokracji”.

Kazimierz Ickiewicz

Tczewski Sierpień '80

Zwycięski dla pracowników Fabryki Przędzaln Samochodowych „Polmo” strajk lipcowy, o którym pisaliśmy w ostatnim numerze „Panoramy Tczewa”, był zaledwie przedsmakiem walki Tczewian o godność robotnika. Do dalszych działań doszło półtora miesiąca później, już w ramach ogólnopolskiego protestu.

Sygnal wyszedł z Gdańska, gdzie 14 sierpnia 1980 r. zastrajkowano w Stoczni Gdańskiej im. Lenina, m.in. w obronie bezprawnie zwolnionej z zakładu Anny Walentyńcowicz, działaczki Wolnych Związków Zawodowych. Stało się wówczas jasne, że strajk zorganizowany przez Bogdana Borusewicza, Jerzego Borowczaka, Bogdana Felskiego i Ludwika Prondzińskiego, a firmowany przez Lecha Wałęsę, wyjdzie poza stocznio-we mury.

Tczew przyłączył się do akcji już następnego dnia, w piątek. Stało się to za sprawą Andrzeja Bunikowskiego, mechanika-spawacza w tczewskim PKS-ie (Państwowej Komunikacji Samochodowej). Jako pierwsi zastrajkowali kierowcy towarowi, później osobowi, a w poniedziałek protestował już niemal cały zakład. Szczególnie aktywni byli: Mieczysław Wiczorek, Dionizy Kosedowski, Władysław Wojno i Jerzy Bandrowski. Do strajku dość szybko dołączyły załogi Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego (oddział tczewski) oraz Zakładu Produkcyjno-Naprawczego Mechanizacji Rolnictwa. Ostatecznie 21 postulatów Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego w Gdańsku poparło kilkanaście tczewskich zakładów. Szczególnie budujący był przebieg protestu w Meblarskiej Spółdzielni Pracy „Jed-

ność”. Odbывał się on w godzinach funkcjonowania zakładu (7.00–15.00) i cechowała go... jedność załogi, a więc również kierownictwa. Komitetowi Strajkowemu przewodniczył Józef Furgala, a wspomagali go m.in. Helena Kordek, Ryszard Bochenek, Ryszard Myszkowski, Franciszek Kolanowski, Roman Wojciechowski i Władysław Ormianin.

Trudno sobie wyobrazić jakikolwiek protest w Tczewie bez udziału pracowników FPS „Polmo” – największego zakładu w mieście, który jeszcze niedawno wykazał hart ducha w samotnej walce o swoje prawa. Działania te sprawiły, że do nowego strajku dołączył on z pewnym opóźnieniem. Ośrodkiem protestu była Narzędziownia, która już 18 sierpnia podjęła pierwszą i – jak się okazało – nieudaną próbę rozpoczęcia strajku. Nie poddano się jednak i wkrótce doprowadzono do strajku okupacyjnego, który 22 sierpnia został ogłoszony jako ogólnozakładowy. Na czele Zakładowego Komitetu Strajkowego stanął Andrzej Kaszuba (Wydział Doświadczalny). Szczególnie zaangażowani byli: Konrad Gajewski, Stefan Jędrzejczyk, Zdzisław Kamiński, Stanisław Kondys, Jerzy Lamkowski, Kazimierz Rybicki, Jerzy Skoczylas, Andrzej Stańkowski i Mieczysław Śliwka.

Warto podkreślić, że protestujący dbali o porządek w swoich zakładach, strzegąc ich mienia i wystrzegając się prowokacji ze strony przeciwnych strajkowi władz. Tak na przykład za porządek w FPS „Polmo” odpowiadał Henryk Tarasewicz, a za ochronę przeciwpożarową – Mieczysław Tyda. Elementem tych działań były patrole i wartki strajkujących oraz obowiązuje ich przepustki. Ponadto omawiano materiały strajkowe, organizowano sportowe rozrywki. Przykładowo w Pekasie te ostatnie przygotowywał Ryszard Graczyk. Organizowano również własne zaopatrzenie w żywność. We wspomnianym zakładzie zajmowały się tym Ewa Wutkowska i Lucyna Łyduch. Strajkujący czynili starania, by na terenie ich zakładów odprawiano msze święte. I tak 27 sierpnia w Zakładowym Domu Kultury FPS „Polmo” nabożeństwo celebrowali ks. dr Wacław Preiss (proboszcz tczewskiej fary) oraz ks. Franciszek Rompa. Msze stanowiły pokrzepienie dla protestujących, utwierdzały ich w przekonaniu o słuszności obranej drogi działania. Obok Kościoła katolickiego strajkujących wspierały ich rodziny oraz wielu sympatyków. Wiedzę o aktualnej sytuacji politycznej i społecznej oraz o zamierzeniach MKS-u czerpali oni głównie od swoich łączników (np. Leszka Lamkiewicza z FPS „Polmo”) oraz ze prowadzonej z Trójmiasta prasy solidarnościowej, m.in. „Strajkowego Biuletynu Informacyjnego «Solidarność»”.

Oczywiście władze nie pozostawały bezczynne, starając się zakończyć strajki, skłócić protestujących i zastraszyć ich. Działania te jednak nie przyniosły oczekiwanych rezultatów. Porozumienia sierpniowe, a zwłaszcza Porozumienie Gdańskie z 31 sierpnia 1980 r., zmusiły władze PRL m.in. do uznania prawa do tworzenia „niezależnych, samorządnych związków zawodowych”. Otworzyło to możliwość dalszej walki o istotne dla funkcjonowania państwa i narodu wartości: wolność, podmiotowość społeczeństwa oraz prawo do samostanowienia.

Krzysztof Filip

Dział Historii Miasta
Miejskiej Biblioteki Publicznej
w Tczewie

Lato z Fabryką Sztuk

Fabryka Sztuk
www.fabrykasztuk.tczew.pl

Fabryka Sztuk przygotowała wakacyjny program z myślą o uczestnikach półkolonii oraz indywidualnym odbiorcy. Najmłodsi rozwijali swoją wyobraźnię i kreatywność podczas warsztatów w pracowni plastycznej, a także eksperymentowali i poszerzali wiedzę w Strefie Od-

krywania, Wyobraźni i Aktywności SOWA. Podczas spotkań uczestnicy odkrywali przeszłość – zarówno tę bliższą, jak i bardziej odległą, poznawali zabawy z dzieciństwa swoich dziadków, konstruowali budowle z klocków, a także podejmowali artystyczne poszukiwania w przestrze-

ni wystawy „Puzzlefaunism” M. Solonaira.

Ponadto różnorodność tematyczna i dostępność prezentowanych wystaw sprawiły, że każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Lokalne centrum nauki oraz wystawa poświęcona codzienności sprzed kilkudziesięciu lat, udostępni-

ne w siedzibie głównej Fabryki Sztuk, cieszyły się niesłabnącym zainteresowaniem. Równie chętnie odwiedzano staromiejską kamienicę przy ul. Podmurnej 15, gdzie można było podziwiać brązowy medal olimpijski lekkoatlety Kazimierza Żimnego, poznać najstarszą historię miasta, a także aktywnie spędzić czas na wystawie „Klocki na Podmurnej”. Fabryka Sztuk przygotowała również propozycje w otwartej przestrzeni miejskiej – organizowano spacer z przewodnikiem, wystawy plenerowe oraz kameralne targi. Te ostatnie były okazją do podziwiania i zakupu rękodziela wykonanego z pasją, a także wysłuchania klimatycznych koncertów.

Akcja Lato po raz kolejny udowodniła, że urozmaicony program, łączący naukę, historię, sztukę i aktywny wypoczynek, pozwala każdemu znaleźć coś dla siebie.

(Fabryka Sztuk)

TURNIEJ CHARYTATYWNY

Fabryka Sztuk zaprasza na Turniej Charytatywny, który odbędzie się 13 września w godz. 14.00-17.00 na stadionie przy ul. Bałdowskiej. W programie: towarzyskie mecze piłki

nożnej, licytacje unikatowych przedmiotów i usług, występy muzyczne, animacje dla dzieci razem z piana party i dmuchańcem, mała gastronomia. Cały dochód zostanie przezna-

czony na leczenie i rehabilitację dwójki małych Tczewian: Zuzanny i Michasia. Wydarzenie zostało objęte patronatem Prezydenta Miasta Tczewa Łukasza Brządkowskiego i Starosty

Tczewskiego Mirosława Augustyna. W jego organizację włączyło się szereg instytucji, stowarzyszeń, grup nieformalnych, firm i osób prywatnych. Wstęp wolny.

Centrum Kultury i Sztuki zaprasza we wrześniu

• **„W Magicznej krainie Disneya” Muzyczne Niedziele Malucha (projekt „Muzyka Bliska”)**
6 września, godz. 11.00
Klub Muzyczny CKiS
wstęp wolny

Koncert w wykonaniu zespołu O'Bows Quartet, który skierowany będzie przede wszystkim do najmłodszych odbiorców i ich rodziców. W programie koncertu znajdują się najpiękniejsze melodie z filmów animowanych Walta Disneya. Dodatkowym walorem edukacyjnym będzie prezentacja instrumentów: oboju, skrzypiec, altówki i wiolonczeli.

• **TINA – spektakl |Teatr Polski w Bielsku Białej |Teatr Polska 2026**
10 września, godz. 19.00
sala widowiskowa CKiS
bilety: 50 zł, 40 zł z Kartą Mieszkańca Tczewa dostępne w kasie CKiS i online na stronie www.bilety24.pl

Spektakl inspirowany życiem i twórczością ikony muzyki XX

wieku Tiny Turner. Akcja skupi się na latach burzliwego związku artystki z Ikem Turnerem i jej wielkim powrocie na estradę jako prawie 50-letnia gwiazda rock'n'rola.

• **Mały Festiwal Ty i Ja – projekcje filmowe**
14 września, godz. 10.00
sala widowiskowa CKiS
wstęp wolny

Mały Festiwal Ty i Ja to projekcje filmów z Europejskiego Festiwalu Filmowego Integracja Ty i Ja odbywającego się w Koszalinie. W Tczewie Festiwal gości już po raz szósty. W programie festiwalu znalazły się filmy poruszające tematykę, problemy oraz życie osób z niepełnosprawnościami.

• **Krzysztof Skiba w programie „Radio Wolny Budapeszt” – stand-up**
20 września, godz. 17.00
sala widowiskowa CKiS
bilety: 70 zł, 50 zł z Kartą Mieszkańca Tczewa dostępne w kasie CKiS oraz online na stronie: bilety24.pl

Krzysztof Skiba wraca z nowym programem stand-upowym bez cenzury i politycznej poprawności.

• **Julia Pietrucha - koncert**
25 września, godz. 19.00
sala widowiskowa CKiS
bilety: 100 zł dostępne w kasie CKiS oraz online na stronie: bilety24.pl
Uwaga promocja! Jeśli kupisz jednocześnie bilety na koncerty Julii Pietruchy i Darii ze Śląska zapłacisz 150 zł. Bilety w promocyjnej cenie dostępne tylko w Kasie CKiS.

Julia Pietrucha zabiera nas w kolejny rejs po słonecznych, folkowo-popowych melodiach, które stanowią ścieżkę dźwiękową jej życiowych podróży.

• **Wieczór Kabaretowy Andrzeja Poniedziałkiego „Dobry wieczór...?” (REWELACJA MIESIĄCA)**
26 września, godz. 19.00
sala widowiskowa CKiS

bilety: 150 zł, 130 zł z Kartą Mieszkańca Tczewa dostępne w kasie CKiS oraz online na stronie: bilety24.pl

„Rewelacja miesiąca” to cykl koncertów, podczas którego zabierzemy Was w pełną emocji i muzycznych wzruszeń podróż przez największe przeboje oraz niezapomniane sceniczne spotkania.

• **Daria ze Śląska - koncert**
27 września, godz. 19.00
sala widowiskowa CKiS
bilety: 100 zł dostępne w kasie CKiS oraz online na stronie: bilety24.pl

Uwaga promocja! Jeśli kupisz jednocześnie bilety na koncerty Julii Pietruchy i Darii ze Śląska zapłacisz 150 zł. Bilety w promocyjnej cenie dostępne tylko w Kasie CKiS.

W 2026 Daria ze Śląska wraca z trzecim solowym albumem! Letnia trasa koncertowa będzie pierwszą okazją, żeby posłuchać nowego materiału na żywo.

Więcej na www.ckis.tczew.pl

Tczewski Teatr Tańca

Nabór do zespołu Alraune

5 i 12 września 2026 (sobota) godz. 10:00 - 12:00
– rekrutacja dla początkujących

19 i 26 września 2026 (sobota) godz. 10:00 - 12:00
– rekrutacja dla zaawansowanych

Centrum Kultury i Sztuki - sala baletowa (I piętro),
ul. Kardynała Wyszyńskiego 10, Tczew

Więcej informacji:
www.ckis.tczew.pl

6.09.2026

10.00-15.00

TCZEW

*Skwer Doktora
Schefflera /
Stare Miasto*

w r z e ś n i o w e
targowisko

[IN]MEMORIAM XXV

FESTIWAL GRZEGORZA CIECHOWSKIEGO

XX Ogólnopolski Konkurs Piosenek Grzegorza Ciechowskiego

Tczew, 28-29 sierpnia 2026 r.

Organizator: Stowarzyszenie „PRO-ART” i Agencja Impresaryjna „Pop&Art”

24 sierpnia, godz. 16:00

Malowanie w plenerze inspirowane postacią G. Ciechowskiego, ul. Żwirki przy fontannie

25 sierpnia, godz. 18:30

Czarno-biały przejazd rowerowy, początek przy lokomotywie koło dworca PKP

26 sierpnia, godz. 16:00

Muzyczny zawrót głowy, plac między dworcem PKP a Galerią Kociewską

27 sierpnia, godz. 12:00-20:00

Gra miejska (początek i koniec), klubokawiarnia „Jasna”, ul. Krótka 10

28-29 sierpnia, godz. 12:00-18:00

Na folkowo - 30 lat albumu „Oj DADAna”, Fabryka Sztuk, ul. 30 Stycznia 4

28 sierpnia, godz. 19:00

Czarno-biały slam poetycki, klubokawiarnia „Jasna”, ul. Krótka 10

29 sierpnia, godz. 09:00

Specjalna edycja parkrunu Tczew dedykowana Grzegorzowi Ciechowskiemu

30 sierpnia, godz. 11:00

Spacer śladami Grzegorza Ciechowskiego z Prezydentem Tczewa.

Zbiórka pod siedzibą główną Urzędu Miejskiego

29 sierpnia, godz. 17:30, CZARNO-BIAŁA PARADA

Początek - dziedziniec Fabryki Sztuk, ul. 30 Stycznia 4

29 sierpnia, godz. 19:00

Scena plenerowa w parku Centrum Kultury i Sztuki, ul. ks. P. Ściegiennego

**GALA JUBILEUSZOWA XX OGÓLNOPOLSKIEGO
KONKURSU PIOSENEK GRZEGORZA CIECHOWSKIEGO**

Dominika Barabas, Jacko Brango, Małgorzata Kornas, Popsysze
z Michałem Sarnowskim, The Shipyard

DOBRAWA CZOCHER DUO

REPUBLIKA feat. CZARNO-BIAŁE ŚLADY

Wokalny zawrót głowy od Kornas i Sowu

Sponsor główny

Samorząd Tczewa

In Memoriam XXV Festiwal Grzegorza Ciechowskiego
jest współfinansowany ze środków Gminy Miejskiej
Tczew przeznaczonych na realizację zadania publicznego
pt. „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego”

Foto z archiwum Wojciecha Budnego

Sponsorzy In Memoriam
XXV Festiwalu Grzegorza Ciechowskiego

Fundatorzy nagród w XX OKPGC

Współpraca

Media

REWELACJA MIESIĄCA

PONADZASOWI ARTYŚCI
NAJLEPSZE EMOCJE
NA ŻYWO

wrzesień 2026 – kwiecień 2027

WRZESIEŃ

26 WRZEŚNIA 2026 GODZ. 19.00

Andrzej Poniedziałki DOBRY WIECZÓR...?

PAŹDZIERNIK

8 PAŹDZIERNIKA 2026 GODZ. 19.00

Jacek Cygan ODNAWIAM DUSZE

goście: Anna Jurkiewicz, Weronika Krystek, Grzegorz Skawiński

LISTOPAD

7 LISTOPADA 2026 GODZ. 18.00

Waldemar Malicki NAGA PRAWDA O KLASYCE

GRUDZIEŃ

6 GRUDNIA 2026 GODZ. 17.00

Michał Bajor PIOSENKI, KTÓRE LUBIĘ

GRUDZIEŃ

19 GRUDNIA 2026 GODZ. 18.00

Staszek z gór GÓRALSKI WIECZÓR KOLĘD

STYCZEŃ

9 STYCZNIA 2027 GODZ. 18.00

Grupa MoCarta GRUPA MOCARTA WŚRÓD GWIAZD

LUTY

6 LUTEGO 2027 GODZ. 19.00

Grażyna Brodzińska i Jakub Milewski

Orkiestra Arte Symfoniko pod dykcją Mieczysława Smydy

MARZEC

7 MARCA 2027 GODZ. 17.00

10 tenorów 10 GŁOSÓW, JEDNA SCENA

KWIECIEŃ

3 KWIECZNIA 2027 GODZ. 19.00

Izabela Trojanowska Z ZESPOŁEM IT DUO

NIE PRZEGAP!
BILETY JUŻ W SPZEDAŻY!

Kasa CKiS
bilety24.pl
www.ckis.tczew.pl

Organizator: Centrum Kultury i Sztuki
ul. Wyszyńskiego 10, 83-110 Tczew
www.ckis.tczew.pl
www.facebook.com/ckis.tczew
www.instagram.com/kulturatczew

Honorowy Patronat
Prezydenta Miasta Tczewa
Łukasza Brzdkowskiego